

**NÜÜD ON
ÕIGE AEG
TELLIDA
TÄHEKE
SUVEKS!**

TÄHEKE

Nr 6

1999

**Kert hüppab
vette**

**Põrandaprao
saladus**

**Kuidas paha
paraja palga sai**

**Lindude pesa-
mõistatused**

**Öökull Uhuu
annab teada**

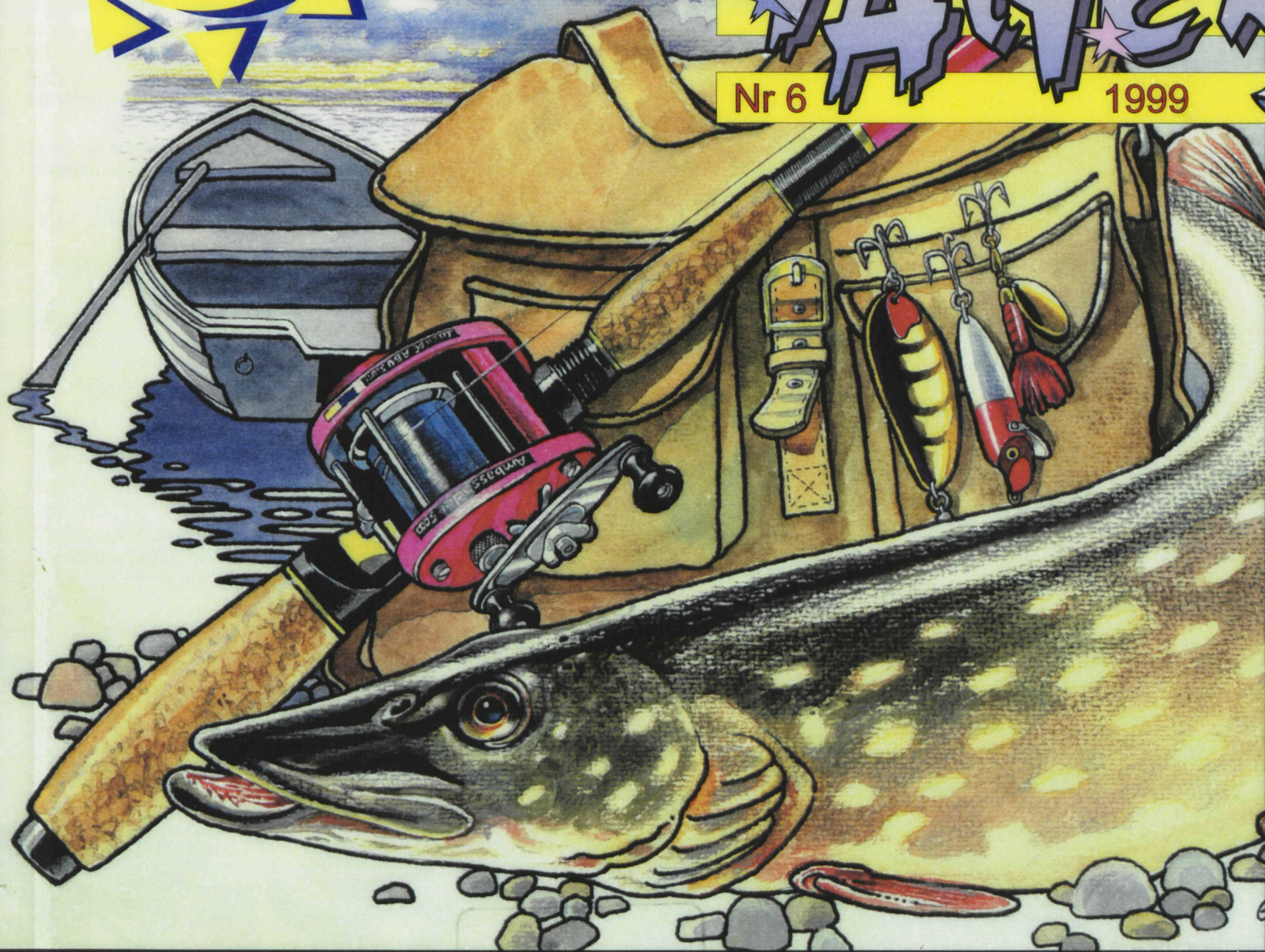
**Viis tasuta
perepäaset
tivolisse**

**Kirjalapsed
luuletavad**

ISSN 0134-2266

91770134226003

Värsijuppe väikesele Jakobile

ELLEN NIIT

JAKOB PAPI-MAMMIGA
TAHTIS SÕITA TRAMMIGA.
KUI SA SOHVAST TRAMMI TEED,
POLE TARVIS TRAMMITEED.
TRILL JA TRALL TEEB SOHVATRAMMI!
MIS SAAKS OLLA TOREDAM?
PEAB VAID MÕISTMA
PAIGAS TEATUS
MAHA MINNA –
KUI ON PEATUS.

*

JAKOB TÄDI LIIVIGA
RIIVIB UUE RIIVIGA.
ÕUNAPALAD
NÕUSSE VALAD –
VURR!
JA ONGI VALMIS SALAT.
JAKOB NUPPU VAJUTAB,
RIIV KÕIK PEENEKS HAJUTAB.

*

KÖÖGIS LEIBA LÕIGATAKSE,
LAPSI SÕOMA HÕIGATAKSE:
TULE, MARI!
TULE, JAKOB!
VAATAME, MIS EMA PAKUB!
LÕPEB TÜHJA KÕHU VIRIN –
LAUAL AURAB SUPITIRIN.

*

JAKOB JOOKSIS KÖÖKI
VALMISTAMA SÕOKI.
KRAAMI LAHTI PAKKIS,
KOORIS, MOORIS, HAKKIS,
PRAADIS, HAUTAS, KLOPPIS,
PATTA KEEMA TOPPIS,
KORJAS SUPILT VAHTU,
TEGI MANNAVAHTU,
KUTSUS SÕOJAD ROALE.
JATKUS KOGU TOALE.

ÕDE ÕPPIS,
EMA LUGES,
JAKOB ISA SÜLLE PUGES,
AITAS ISAL LÜÜA SISSE
ÜHE TEKSTI ARVUTISSE
JA SEALSAMAS NAGU NALJA
PRINTIS TEKSTI JÄLLE VÄLJA.
"KÜLL ON MÖNUS," ÜTLES ISA,
"ET SAIN SÖRMEDELE LISA."

Illustreerinud HENNO KÄO

Maaeide maiusroog

Võtta

1 maamullamätas
1 lembe tuulehoog
7 soonetäit põhjavett (puhast)
6 kuud päikesevalgust
3 kuud päikesesoojust
3 puhku ümmargust täiskuud.

Segada sekka

5 kevadist vihmasagarat
3 lämbet äikese-eelset päeva
ja kui juhtub olema
2 valge öö tähesilma.

Järelvaatajaks seada

1 sõbralik metsmarjavaim.

Kõige aluseks olgu

üks juurdunud maasikataim.
Lasta puhkeda pungad,
ära õitseda õied,
õitest paisuda marjad.
Lasta need sobivas soojuses
maasikaiks muutuda.

Enne punaseks küpsemist
mitte puutada!

Retsepti üles kirjutanud
ELLEN NIIT

Kalalkäik

AIN VÄÄT

RÄÄGITAKSE: KALAMEEST
USKUDA EI MAKSA.
MINA NII SUURT KALA VEEST
VÄLJA TÕMMATA EI JAKSAKS
NAGU NÄITAB NAABRIMEES,
KES JUST KALAL KÄINUD.

TÕSI SEE, ET KALA VEES
PAISTIS TÄPSELT NÕNDA SUUR
NAGU NÄITAS NAABRIMEES.
VEES ON TÕDE, ASJA JUUR.

Isa ei veeri

HELJO MÄND

ISA AJAB HABET,
ISA MÄNGIB KABET,
ÜHTKI TÕÖD EI VEERI,
SEINA TAPETSEERIB,
AKNAID-UKSI VÄRVIB,
HEKITARA KÄRBIB,
KASTAB AEDA, NIIDAB,
LAPSE LAULU KIIDAB.
TÕSTAB LAPSE ÕHKU,
MÕÖDAB RÕÖMURÕHKU.

Mõistatus

HELJO MÄND

PLIKA JUSTKUI PRÄÄNIK,
POISS ON NAGU PONKS.
ÜTLE, KES ON VÄÄNIK ?
KELLE SEES ON KONKS ?
KELLE SEES ON NAGU NAGI,
VÄIKE SALASOPP,
KUHU PANNA NALI
NAGU MÜTS VÕI JOPP ?

Paksus metsas

HENNO KÄO

PAKSUS METSAS, LAIAS LAANES
ASJAD KÕIK ON TÄPSELT JOONES.
SUREB PUU JA TÄRKAB TEINE,
SURNUD PUUST SAAB ÕHTUEINE
SEENTELE JA TÕUKUDELE,
MUTUKATE JÕUKUDELE.
SURNUD TÜVI MUUTUB MULLAKS,
AGA VAIK SAAB SULAKULLAKS.

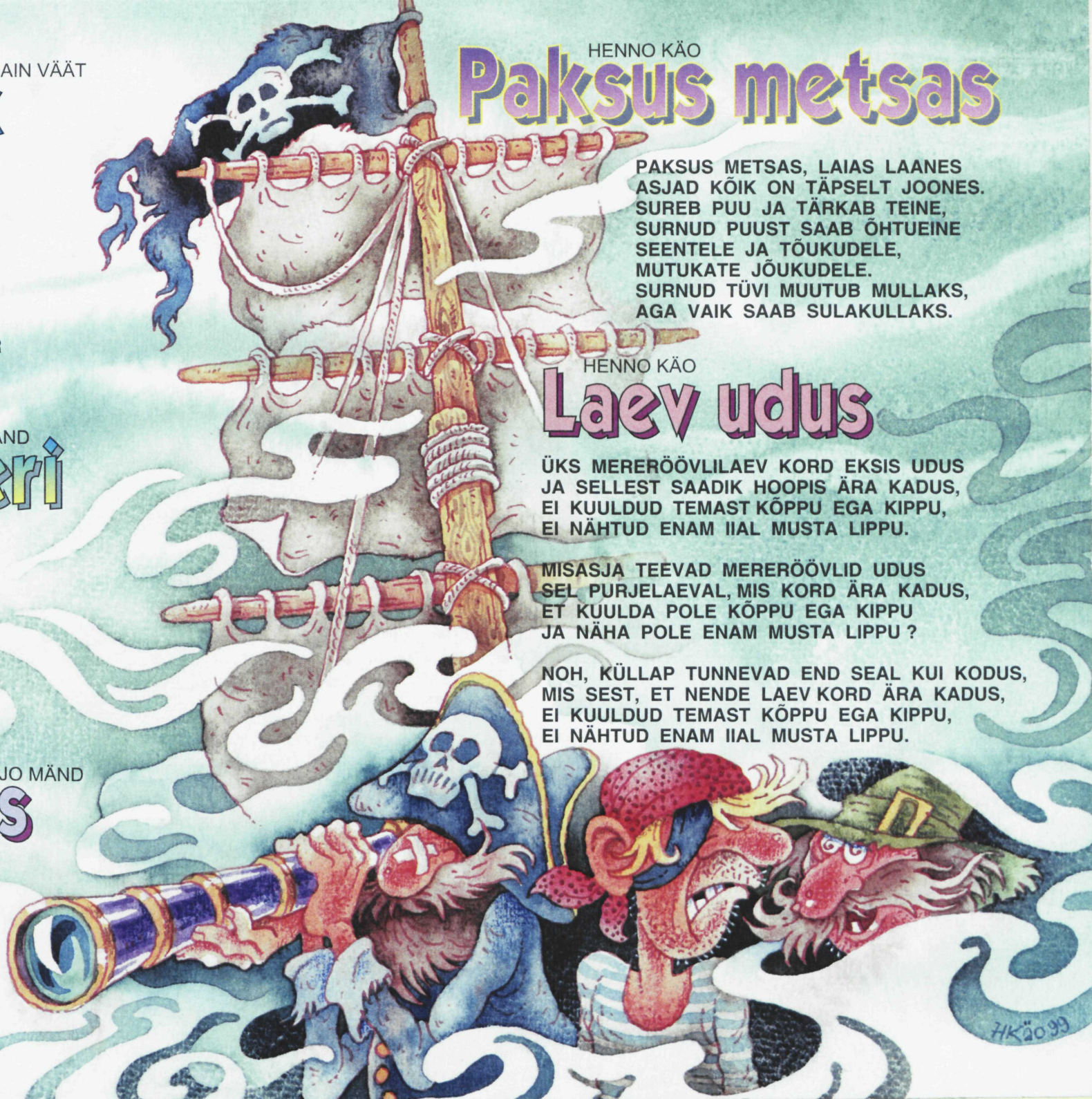
Laev udus

HENNO KÄO

ÜKS MERERÖÖVLILAEV KORD EKSIS UDUS
JA SELLEST SAADIK HOOPIS ÄRA KADUS,
EI KUULDUD TEMAST KÕPPU EGA KIPPU,
EI NÄHTUD ENAM IIAL MUSTA LIPPU.

MISASJA TEEVAD MERERÖÖVLID UDUS
SEL PURJELAEVAL, MIS KORD ÄRA KADUS,
ET KUULDA POLE KÕPPU EGA KIPPU
JA NÄHA POLE ENAM MUSTA LIPPU ?

NOH, KÜLLAP TUNNEVAD END SEAL KUI KODUS,
MIS SEST, ET NENDE LAEV KORD ÄRA KADUS,
EI KUULDUD TEMAST KÕPPU EGA KIPPU,
EI NÄHTUD ENAM IIAL MUSTA LIPPU.

KERT- *tore poiss küll ja kui ilusti hüppab!* MARIN VINKEL

Kert käb emaga ujumas. Ujula on hästi suur tuba, mille keskel on hästi suur ääreni vett täis vann. Selle nimi on bassein.

Kert võtab riietusruumis riided seljast ja läheb koos emaga duši alla. Dušš on tore soe vihm, mis sajab pähe, suhu ja ninaotsale. Kert armastab kangesti sooja vihma ja selle alt oleks kahju ära minna, kui suures vannibasseinis ujumine poleks veel toredam.

Kert astub ilusa siniste paatidega ujumisrõnga keskele ning tõstab selle kõhu ümber. Niikaua peab rõngast kätega kinni hoidma, kuni vette jõuab, sest muidu võib see ära kukkuda. Veepinnal ei kuku, seda Kert teab, vesi kergitab poisi koos rõngaga üles pinnale.

Emad seob oma pikad juuksed pealaele krunni, et need ujudes ette ei jääks. Mõlelad lähevad basseini tagumise otsa pole, kus on madal vesi ja hulk teisi lapsi juba ees möllamas, pritsimas ja hüppamas. Kert tahaks küll jooksuga minna, aga teab, et joosta ei tohi, sest basseini äär on paljudest märgadest jalgadest libe.

Kert oskab basseini äärelt alla vette hüppata. Emad ronib redelilt ees basseini ning Kert ootab ülal äärel, kuni emad vees tema kohale jõuab. Siis võib poiss hüppata. Kert teab, et jalad peavad olema

sirged ja käed ilusasti kõrval külgedel. Sulps! Kert vajub korraks vee alla ning tõuseb kohe üles pinnale, kus emad ta kinni püüab.

Treener on näinud, kuidas poiss hüppas, ja tuleb teda kiitma: ise nii pisike ja kui ilusti hüppab! Kert on uhke, et ta nii tubli on, ja näitab treenerile, mis ta veel oskab: Kert oskab nimelt keelt näidata – naabripoiss õpetas. Kert ajab keele hästi kaugele suust välja, et mees näeks, kui ilus keel tal on. Vanaema ütleb ikka, et küll sellel lapsel on alles pikk keel – nii tulevad kõik häälikud paremini välja kui lühikese keelega lastel. Kert ei tea küll, mis asi on häälik, aga on ju tore, kui suus peale keele veel muudki huvitavat on.

Paistab, et emad on oma poja ilusat pikka keelt juba liiga palju näinud ja käsib keele kohe suhu tagasi panna. Treenerilgi on alguses imelik nagu peas, siis hakkab aga mees naerma – nii pisike poiss, nii ilusti hüppab ja nii terane! Hüppa aga, Kert, ja õpi ujuma!

Emad tõstab poisi uuesti üles basseini äärele ning Kert hüppab: sulps! ja uuesti – sulps! ja veelkord – sulps! Küll on tore hüppata. Vesi teeb plärtsti ja emad kinnipüüdvad käed on soojad.

Aga siis väsivad emad käed vist ära, sest ta ütleb, et praegu enam ei hüppa. Lähme hoopis ujuma. Ja Kert sopsib kenasti jalgadega, siniste paatidega rõngas kõvasti kõhu ümber. Nii võib minna ka hoopis sügavasse vette – sinna, kus emad ujuda saab.

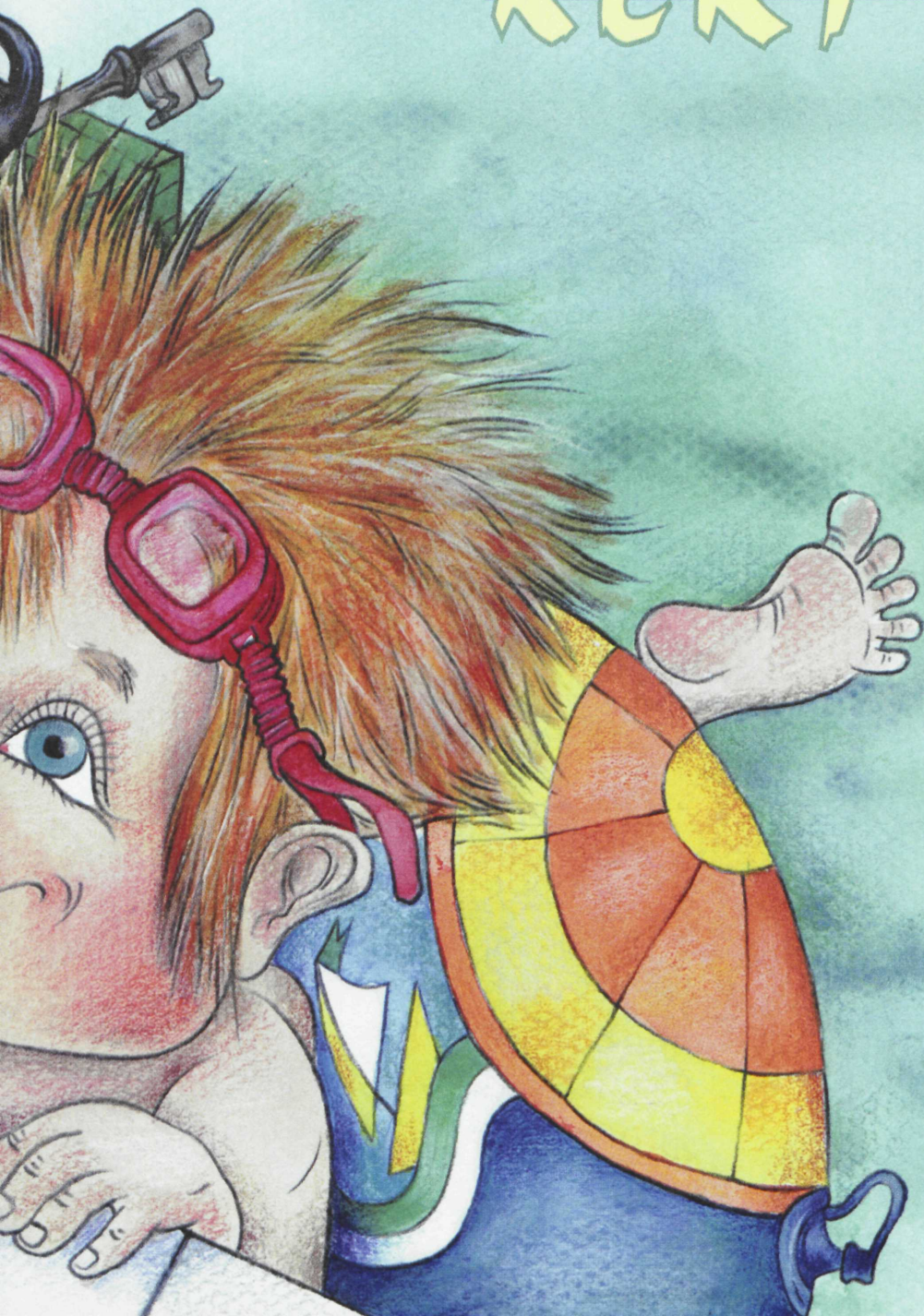
Ja kaks heledat pead ujuvad kõrvuti.

LIIKLUSVIKTORIINI VÕITJAD

Toimetuse sai liiklusviktoriinile sadu vastuseid. On rõõmustav, et kõik vastajad tunnevad hästi liiklusmärke. See aitab igapäevases liiklemises olla tähelepanelikum ja hoida ära ohtlike olukordade teket. Enamus meile vastuolulistest olid poisid. Täname. Loosiga said liiklusemängu: SANGASTE LASTEAED-ALGKOOL Valgamaalt, TOOMAS REMMELG Tallinnast, URMAS LÜÜS Haapsalust, MARKO MIKK Viljandist ja MARTIN KALDA Ridalast.

KERT- *tore poiss küll, aga laps* MARIN VINKEL *peab ju ometi midagi sööma!*

Suure kastiga veoauto seisab voodi kõrval. Sellel on hästi tugev mootor, mis hakkab kohe kõvasti põrisesema, kui Kert silmad lahti teeb. Sellepärast pole poisil aega süüagi, sest automootor peab ju tööle hakkama.

Kastis on suur laadung võtmeid: autovõtmed ja majavõtmed ja keldrivõtmed ja saunavõtmed. Mootor põriseb hirmus kõvasti ja kastiauto veab oma koormat mööda toapõrandat.

Vanaema pakub poisile putru, aga selle söömiseks pole küll aega. Natuke teed võib ju juua, siis saab seda ka kastiautole anda. Vanaema kallab ju oma autole ka kogu aeg juua, Kert on seda mitu korda näinud. Ja Kert lonksab teed ning kallab tassist ka autokasti.

Vanaema tuleb jälle auto tööd segama ning toob jogurtitopsiku ja vorstivõileiva. Kert ei saa küll praegu jogurtit süüa, automootor peab ju ometi töötama. Siis soojendab vanaema piimasuppi ja mootor põriseb nii tüütava segamise pärast juba üsna kurjalt.

Aga vanaema ei jää rahule ja läheb uksest välja. Kert näeb aknast, et vanaema toob istekorviga jalgratta ja nüüd peab mootor tõesti natuke puhkama. Kert teab, et vanaema tõstab ta rattale ja nad sõidavad poodi. Sest laps peab ju ometi midagi sööma!

Poes läheb vanaema poisiga leti äärde ja Kert valib endale jäätise. Ja šokolaadi. Ja pepsipudeli. Vanaema maksab kauba eest ja sõit läheb tagasi kodu poole.

Poisil on ühes käes jäätis ja teises šokolaad. Ainult pepsit ei saa ratta peal juua, peab koduni ootama. Siis saab Kert pepsipudeli kätte ja kallab toredat kihisevat jooki pihku: nii maitseb see veel palju paremini! Pealegi lädiseb osa pepsit põrandale ja selle sisse saab lärtsti! astuda. Kert lausa kilkab.

Aga vanaema tahab hakata sooja toitu tegema ja peab minema keldrist kartuleid tooma. Ning keldrivõti on kadunud. Keldrivõti ujub autokastis tee sees, aga poisile ei tule see meelde, sest parajasti on pepsipudeligagi nii palju tegemist.

Vanaema otsib asjatult võtit, ohkab siis ja hakkab pingiotsalt taldrikule kokku kraapima kleepuvat lõga, mis oli enne jäätis. Natuke on järel ka pruuni pehmet möksi, mis enne oli šokolaad. Vanaema tõmbab kõik taldrikule ja istub laua taha. Ka vanaema peab ju ometi midagi sööma. Paras oleks muidugi Kert üleni pesusse panna ning kleepuvast jäätisest ja šokolaadist puhtaks pesta, aga selle jaoks pole enam aega. Sest kastiauto mootor on jälle kõva põrinaga tööle hakanud. Ja kõik võtmed sõidavad autokastis mööda toapõrandat ringi.

ÜLLE LÄTTE Põrandaprao saladus

Kõrge männimetsa all väikeses hallis majakeses elas sõbralik vanamemm. Ühel päeval, kui memm tahtis just hakata katkenud pluusivarrukat parandama, kukkus tal õmblusnõel näppude vahelt maha. Memm otsis ja otsis, aga nõel oli kadunud nagu tina tuhka. Lõpuks väsis vanamemm suurest nõelaotsimisest ära. Ta pani katkise pluusi toolikorjule ja muutus nukraks.

"Kui ma nüüd nõela ei leia, siis ei saa ma pluusi terveks nõeluda," mõtles vanamemm. "Aga katkise pluusiga ei saa ma ometi poodi minna, et pluusi parandamiseks uut nõela osta." Nii mõtles vanamemm ning muutus aina nukramaks.

"Miks ta täna niimoodi nukrutseb?" mõtles vana auväärt põrandapragu, kui memme toolil kõssitamas nägi. Põrandapragu oli kogu oma elu samas majas elanud. Õieti oligi põrandapragu maja tegelik peremees. Alates sellest päevast, mil töömehed vastvalminud majale põrandad alla panid. Inimesed tulid ja läksid, aga põrandapragu jäi.

"Mis sul viga on?" küsis põrandapragu vanamemmel ja mõõtis hindavalt toa pikkust. Ta mõõtis ikka toa pikkust, sest polnud oma pika eluea jooksul veel selgusele jõudnud, kas tuba uksest aknani on sama pikk kui aknast ukseni.

"Viga, viga..." torises vanamemm pahuralt ja küsis samas üllatunult: "Kes minuga räägib?"

"Eks ikka mina, põrandapragu," vastas põrandapragu, kes memme lohutada püüdis.

"Kas tahad, ma laulan sulle?" Vanamemm astus sammukese ja nagu ta seda teinud oli, hakkaski põrandapragu kärinal laulma: "Prr-riiks-prr-rääks, prr-riiks-prr-rääks."

"Sulle on vist tolm kurku läinud," ütles vanamemm, kellele laul pigem partide praaksumist meenutas.

"Tolmu ja põrandapesuvett," nentis põrandapragu ja jäi hetkeks tasa. Vanamemm oli endiselt kurb.

"Äkki on tal kõht tühi," arutles põrandapragu endamisi ja küsis väga viisakalt:.

"Palun, kas tohiksin pakkuda raasukese mullust leiba?" Seepeale upitas ta kuivanud leivaraasu laia põrandalaua serva tagant välja.

"Uh, mis praht!" hurjutas vanamemm leivapuru nähes.

Nüüd muutus ka põrandapragu kurvaks. Ta mõõtis toa veelkord uksest aknani üle ja jäi tükiks ajaks mõtlesse.

"Tahad, ütlen sulle saladuse?" küsis ta viimaks. Põrandapraole ei meeldinud saladusi välja lobiseda, aga ta ei osanud muudmoodi memme rõõmustada.

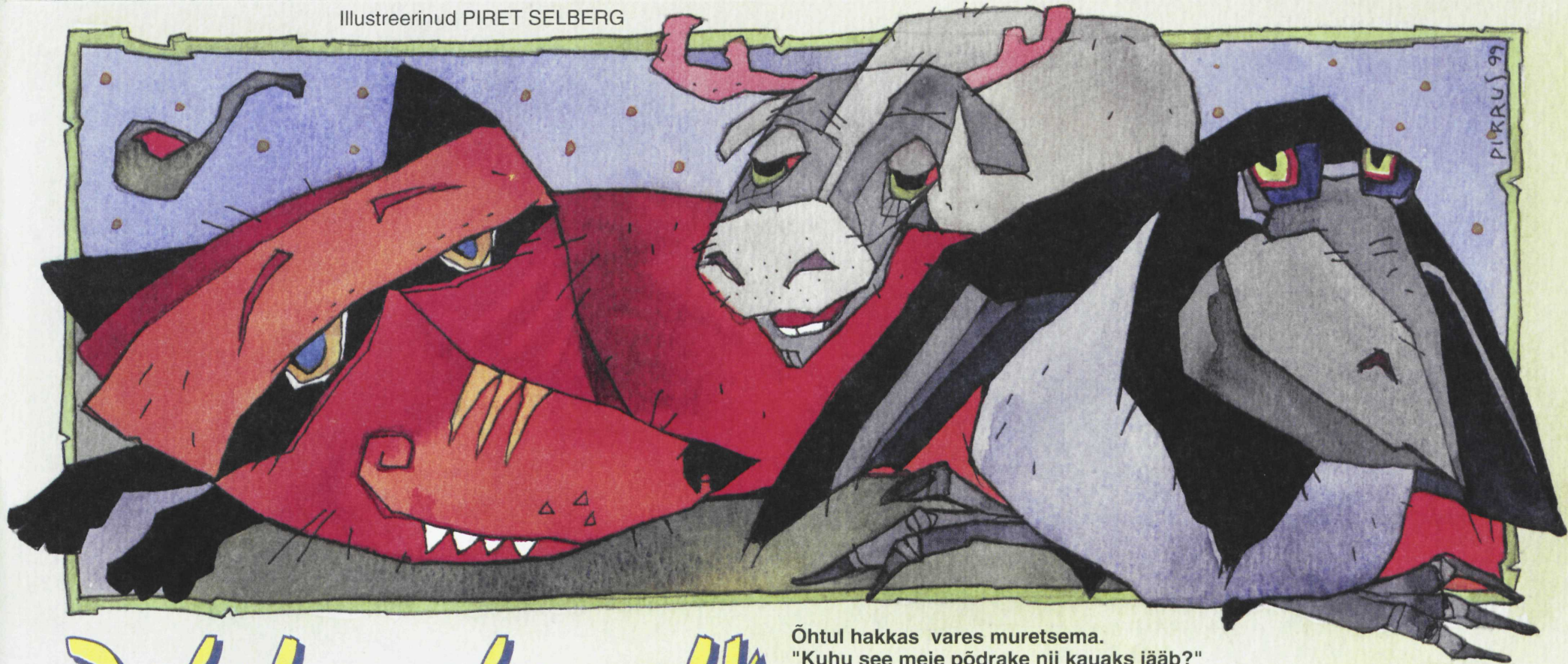
"Saladuse?" kikitask vanamemm kõrvu, sest ta armastas hullupööra saladusi. "Ütle!" Ja ta kummardus alla, et paremini kuulda.

"Tead, selle leivapuru kõrval, laia põrandalaua serva all peidab end üks õmblusnõel. Õige terav teine," sosistas põrandapragu.

Nüüd kummardus vanamemm veelgi rohkem alla. Nii alla, et põrandapragu nägi ta silmi. Need olid terashallid nagu sügisene taevas.

"Minu kadunud nõel!" hüüatas memm äkki rõõmsalt ja koukis nõela põrandapraost välja. "Ah sind, vallatut, kuhu pugunud!" hõikas ta valjusti ja hakkas laginal naerma.

Pahale paha palk

Elasid kord mägedevahelises orus rebane, vares ja põhjapõder. Igal hommikul suundusid nad kes kuhupoole toiduotsingule, aga õhtul said jälle kokku oma laagripaigas ja rääkisid üksteisele, mida head olid leidnud.

Ühel päeval rebasele ei vedanud. Ta tuli näljasena tagasi, ise kangesti kade põhjapõdra peale. Too leidis ju samblikke ja kõrsi igalt poolt ning võis alati kõhu täis süüa.

"No oota, sa sarvekandja," mõtles rebane. "Eks me vaata, kui kaua sa rõõmustad!"

Järgmisel hommikul rääkis rebane põhjapõdrale:

"Tead, sarvpea, siit lääne suunas on üks erakordselt maitsva rohuga paik. Mine õige sinna, võid end kasvõi lõhki süüa."

Põder läkski. Läks lääne suunas, kuni sattus tuules õitsuvale rukkipoollule. Kuid maiustada tal ei õnnestunud. Põder jäi jalga pidi püünisraudadesse.

Õhtul hakkas vares muretsema.

"Kuhu see meie põdrake nii kauaks jääb?"

Muretses, muretses, lendas otsima ja leidis põdra jalaraudadest.

Vares istus põdra sarveharule.

"Nüüd teeme nii, et mina lendan põllu peremehe jurtharjale ja kraaksun: võta viskenõör, põder löksus! Vanamees jookseb sinu juurde, aga sina leba liikumatult maas. Tema mõtleb, et oled surnud, päästab lõksu lahti, aga ise hakkab piibule tuld panema. Vaat siis hüppa püsti ja tee sääred."

Lendaski vares vanamehe elupaika. Uudist kuuldes tormas mees jurtagast välja, jooksis põllule. Vaatab: lebab maas uhke sarvloom, surnud mis surnud. Rõõmustas vanamees hea saagi üle, päästis lõksurauad lahti, pühkis higi ja hakkas piipu toppima. Seda oli põder oodanud. Ühe hüppega oli ta jalgadel ja kadus nagu tuul.

Aga rebane ootas ja ootas. Viimaks otsustas ta rukkipoollule vaatama minna. Ehk on peremees põdral naha maha võtnud. Ehk on sinna rebase jaokski paluke jäänud.

Läks ja sattus samasse raudlõksu, mis põdra oli vangistanud.

Pahale päris paras palk.

Mongoolia muinasjutu järgi jutustanud JÜRI RANT

Lindude pesamõistatused

Maailm on täis mõistatusi. Neid on suurte inimeste juttudes ja igapäevaelus, muinaslugudes ja TÄHEKESE nupunurgas. Veel rohkem on mõistatusi meid ümbritsevas looduses. Ja neid on tore lahendada.

Pisikese poisipõnnina meeldis mulle mõistatada, kus asuvad kodutalu ümbruse linnupesad. Suitsupääsukeste savist eluasemed olid muidugi lauda laepalgi küljes. Ja vahtrapuul hõiskavate kuldnokkade kodud asusid seal-samas pesakastides. Ühel päeval õnnestus mul jälile saada, kuidas pikka saba vibutav linavästrik kadus puuriida sisse peidetud pessa. Ja seejärel tuli aeg, kui ronisin mööda kuuske kaelustuvi kahe valge munani...

Mäletan, kuis sai pikisilmi uuritud kõrgete puude latvu – salapärsed pesad tundusid asuvat just seal. Aastatega sai selgeks, et suure kuuse ladvas vilistav laulurästas rajab oma kodu pigem pisikesele kuusele suurte kuuskede all. Ja kõrgete puude kõige ülemistel okstel on linnulaste mängutoad hoopis hallhaigrutel.

Küll tahtsin lapsepõlve kevadeil leida põldlökese pesa! Lökeseid aga tõusid uudishimuliku poisi eest lõõritades õhku ja kui aastate möödudes lõkese pesa lõpuks leidsin, polnud ma kahjuks enam laps.

Enamus Eestimaa lindudest meisterdab oma kodu kas puudele-põõsastele või maapinnale. Ent on veel teisigi võimalusi, mis pesamõistatusi põnevamaks teevad. Rähnid toksivad pesa tarvis puutüvesse õõnsusi, kaldapääsukesed uuristavad maa sisse koopa. Tuttpütid ehitavad vee- ja kaldataimedest ujuva pesakuhila, mille ankurdavad vee- ja kaldataimedest külge. Mererannikul pesitsev meriski paigutab mõned kivikesed klibuvallil pisut ringi ja ta pesa on valmis!

Kui Sinagi leiad linnupesa, siis ole selle juures viibides ettevaatlik. Linnumunad ja pisikesed linnupojad on õrnad – seepärast ära neid käega parem puutu! Lahku pesa juurest võimalikult kiiresti, muidu võivad linnumunad maha jahtuda või ei saa vanemad poegadele tuua toitu. Jäägu leitud linnupesa Sinu saladuseks, mida võid avaldada vaid oma parimale sõbrale. Sõbrale, kelles võid kindel olla, et ta käitub linna kodupaigas sama hästi kui Sa ise.

ARNE ADERI tekst ja fotod

Pesaomanikke saad näha tagakaanel

HALLHAIGUR

MUSTRÄHN

TUTTPÜTT

KALAKAJAKAS

MERISKI

PÕLDLÕOKE

Kukulind ja KÄGU

VOLDEMAR MILLER

"Kuku, kuku!" laulis Kägu.

"Kuku! Mis sa kukud?" pahandas Kukulind.

"Kuku, kuku – see on minu laul," kiitis Kägu.

"Kuku, kuidas? Sa ei ole kukk," kukkus Kukulind nüüd juba päris vihaselt.

"Kuku, kuku, kuku – minu laul!" ei andnud Kägu alla.

"Kuku, kuku, kuku – kuidas sa tohid laulda minu laulu!" kurjustas Kukulind.

"Kuku, kuku, kuku – minu laul!" jätkas jonakas Kägu.

Kukkusid nõnda vastamisi ja läksid viimaks nii vihaseks, et pidid kaklema minema, Kukulind ja Kägu, mõlemad ühte nägu.

XXIII ÜLDLAULUPIDU ja
XVI ÜLDTANTSUPIDU
2.-4. juuli 1999

Meie omad laulud ja tantsud
on meie oma vaim!
Tulge vaimu virgutama,
hinge kosutama!

2.-4. juulini on Tallinn piduehtes. Siin võib näha kaunites rahvariietes lauljaid, tantsijaid ja pillimehi. Nad sõidavad siia Võrust ja Valgast, Saaremaalt ja Narvast – kõikjalt Eestist. Neil päevil toimub Tallinnas laulu- ja tantsupidu. Eestlane on ikka armastanud laulda ja tantsida. See teeb meele rõõmsaks ja aitab elus paremini hakkama saada. Laulu- ja tantsupidude korraldamine on eestlaste kaunis tava. Sellel peol kohe peab käima, et kuulata võimast laulukoori, näha rahvariiete ja tantsu ilu ja tunda uhkust Eestimaast.

NÜÜD ESITAME SULLE 5 KÜSIMUST:

1. Millal ja kus toimus esimene üldlaulupidu?
2. Millal ehitati Tallinna laululava?
3. Millised erinevad kooriliigid esinevad laulupeol?
4. Millise lauluga lõpeb laulupidu?
5. Milline on selle tantsupeo ja kõikide seniste koolinoorte tantsupidude lõputants?

Leia igale küsimusele vastus ja saada need 20. juuniks TÄHEKESE toimetusse. Ära unusta lisamast oma aadressi ja telefoninumbrit.

Õigesti vastanute vahel loosime välja perepileti neljale inimesele rahvatantsupeole, mis toimub 3. juulil kell 11.00 ja perepileti neljale inimesele laulupeole 4. juulil.

Piletid annab peokorraldaja. Täname!

ÜLLATUS ÜLLATUS

Tublide suveplaanide koostajate vahel loosis toime-
tus välja 5 üllatusauhinda. Perepileti terveks päevaks
Rocca-al-Mare Lõbustusparki, loomaeda ja
vabaõhmuuseumi saavad

Riinu Urban Haljalast, Riina Riisik Orissaarest, Karl
Peebo Laulasmaalt, Taavi Mägi Lohusalust ja Aire
Ansen Väänast.

THE XXIII ALL-ESTONIAN SONG FESTIVAL and
THE XVI ALL-ESTONIAN DANCE FESTIVAL
2-4 July, 1999

DAS XXIII GESANGFEST und
DAS XVI TANZFEST
2.-4. Juli 1999
Tallinn, ESTLAND

Gustav Gerny/DIASTE

SOKIKOER MUKI

Leidsin kapist vana soki, sellest tegin koera Muki. Muki haugub auh-auh-auh, kargab sääرده krauh-krauh-krauh. Nii see Muki valmis sai, meile palju rõõmu tõi.

Muki, kes on tehtud sokist, peab nüüd lugu raskest rokist. Tantsib päeva, tantsib öö, nagu oleks tükitöö. Lõpuks väsis meie Muki, poeb siis kohe oma sokki.

Tanel Kaju
Tallinna Lilleküla Keskkool

KRAADIKLAAS PÕUES

On kena suvepäev, kuid mina ei saa õue. Vaid seinu, lage näen, ja kraadiklaasi põues.

Ükskõik kuis ma ei tahaks, ei kuidagi saa välja. Kui haigust sõiman pahaks, siis naerab ta mu välja.

Kuid õnneks kapi otsas on legoklotsid reas. Ka legomehikesed seal seisvad, mütsid peas.

Siis kohe ruttu, ruttu, ma otsin politsei. Ja haigus tõmbab uttu, näe, karjub seal: "Oh ei!"

Silver Sikka
Vändra Gümnaasium

TEEME LAHTI POSTIPAUNA

Ann Uusna, I klass

SÕBRALE

Armas sõber, kulla pai oled sa siis Kärt või Kai. Soovin sulle sära silma, päikest põue, sooja ilma. Ikka sõbral käest sa võta, mure puhul appi tõtta. Kui meid hulgakesi koos, naeruvad in igas loos. Sõpradega päev on pikk, ei meid tüüta igavik. Armas sõber, meeles pea, sõprus – see on ainult hea!

Riinu Urban
Haljala Keskkool

KEVAD...

Kevad on käes, see ongi siin.

Minu sünnipäev – kingiks bernhardiin.

...JA SUVI

Tuligi suvi, ära sulanud on lumi. Aiad õitsevad, õied laulavad. On soe ja palav ja vihmagi sajab. Päike kuumalt paistab, suvi mind õrnalt paitab.

Ingmar Aasoja
Rahumäe Põhikool

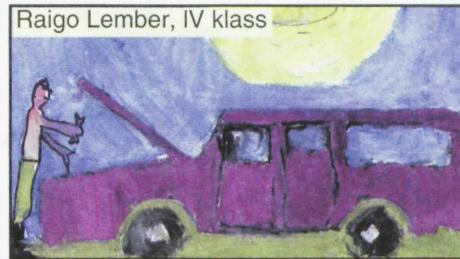
KODU

Mu kodu on alati hea, ma paremat kohta ei tea. Olgu väljas või vihmased, kaitseb mind selle eest mu kodu.

Kõik inimesed koju ruttavad, sest kodus on asjad ju tuttavad. Nii kahju, ja küll on kole, kel oma kodu hoopiski pole.

Riina Roasto
Kadrioru Keskkool

Raigo Lember, IV klass

SELLE LEHEKÜLJE KIRJALASTEST

Ingmarile meeldib lisaks luuletuste kirjutamisele näitlemine. Ta käib seda näitlemistundides õppimas. Riinu armastab üle kõige maal vanaema-vanaisa juures olla, jalgrattaga sõita, Barbiedega mängida ja muidugi ka lugeda.

Riina kirjutab enda kohta, et ta on püsimatu hing ja et ta huvid muutuvad tihti. Aga lugemise ja spordi vastu ei kaota ta kunagi huvi. Silver on ise mitmed raamatud kirjutanud. Nendest meeldib talle endale kõige rohkem raamat, kuhu ta kogus kummalised juhtumid Veskisoo metsa loomadest.

Tanel on selle lehekülje kirjalastest kõige noorem. Luuletuse kirjutamise ajal käis ta II klassis. Tanelile meeldib arvutiga tegeleda. Kaks korda nädalas käib ta karatee treeningul. Kolleksionäär on Tanel ka. Ta nimelt kogub autopilte.

Tarvi Apsalon, II klass

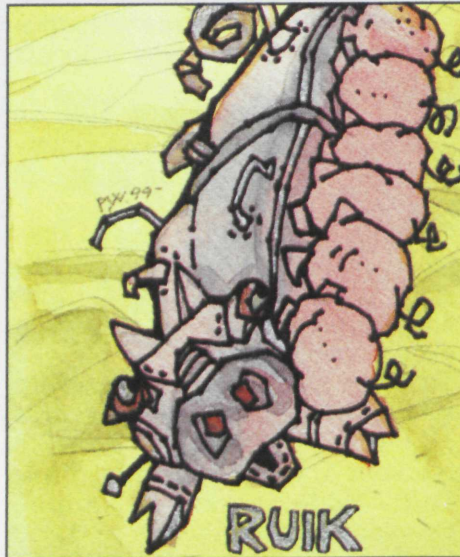

Mõnikord juhtub aga nii, et emisel sünnib põrsaid hoopis rohkem, kui tal on nisasid. Siis on sageli juhtunud, et nõrgemad põssad hukuvad. Kõigile ei jatku toitu ja emahoolt.

Seda silmas pidades konstrueeris Kanada firma "Farmatic" roboti, mis mitte ainult ei soojenda ega toida kindlatel kellaaegadel põrsaid, vaid ka ruigab. Ja just nagu päris ema ühtmoodi siis, kui sööma kutsub, teistmoodi siis, kui põssad on innuga kõhtu täitmas.

KAHE LEHEGA PUU

Aafrika lõunaosa kuivadel tasandikel kasvab taim, mis kogu oma pika elu ajab läbi ainult kahe lehega. Taime kõrgus on ainult 30 cm, tüve diameeter aga võib olla 1 meeter või isegi rohkem. Taime eluiga võib olla sadu aastaid. Algul on ta kaks lehekest

ROBOT RUIGAB

Vanasti teadsid kõik maalapsed mõistatuse "pere sööb, laud laulab?" vastust. Kui seaema oma lapsed-põrsad ruigamisega sööma kutsub, rõhhitas ja õhhitas ta ka siis veel, kui pere nisadest piima ahmis.

väikesed, puu kasvades aga muutuvad järjest suuremaks. Omapärase looduseime avastas eelmisel sajandil saksa botaanik Velvitš. Tema nime järgi kutsutakse puud velveetsiaks.

VILE PÕTRADE HIRMUTAMISEKS

Peaaegu igal aastal on meil juhtunud liiklusõnnetusi maanteele tulnud põtrade pärast. Ettevaatamatute põtradega ollakse hädas ka mujal. Ameerika firma "Cobb" valmistab nende eemalepeletamiseks ultraheli tekitavaid vilesid, mis kinnitatakse auto esimese kaitseraua külge. Kui auto kiirus on vähemalt 50 km tunnis, hakkab vile üürgama. Inimene ultraheli ei kuule, loomad aga küll. Ja neid see hirmutab.

RÄHNI TRUMMIPÕRIN

Kes meist poleks kuulnud rähni trummipõrinat. Huvitav, huvitav, kui kiiresti on rähnid võimelised trummeldama?

Ameerikas mõodeti. Selgus, et üks Kalifornia rähnilik on võimeline tegema 28 nokalööki sekundis.

KAHEKS KUUKS SAAPAIK PUHAS- TAMA

Niisuguse karistuse mõistis kohus Prantsusmaal Altkirchis 13 aastasele Etien-Fredericule. Kahe kuu jooksul pidi poiss iga päev nühkima puhtaks linnakese tuletõrjekomando saapad.

Miks säärane karistus?

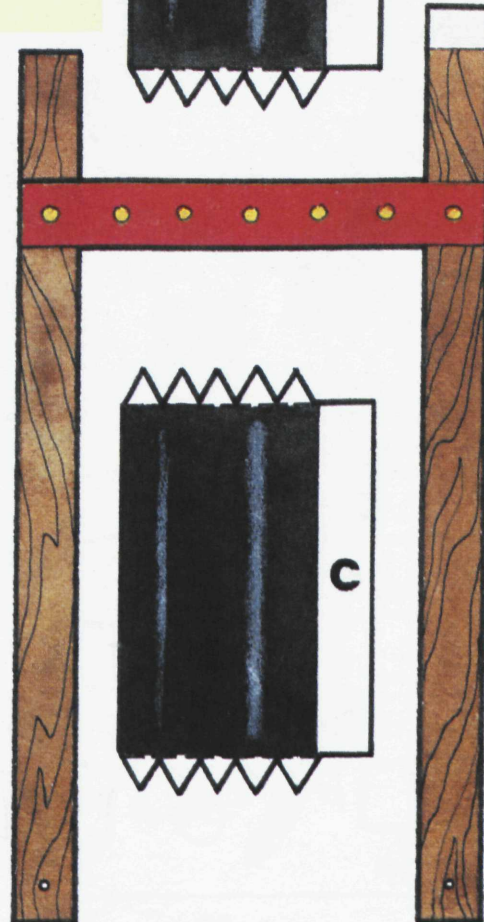
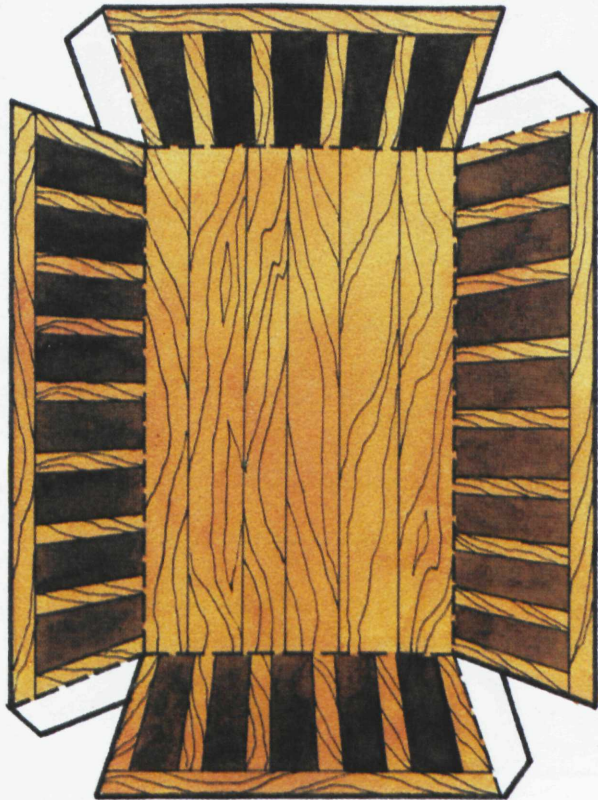
Etien-Frederic oli tuletõrjele teinud kümnekond valeväljakutset. Kui pahategija lõpuks tabati, anti asi kohtusse.

HOBURAKEND

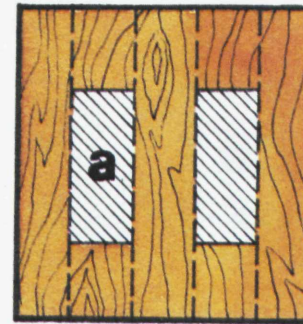
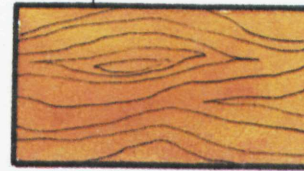
Lõika vankri osad ja hobune soovitud poolt välja. Liimi vanker kastiks kokku. Kasti alla viirutatud kohtadele kinnita kaks kokkuvõlditud ristkülikut (a). Nende külgede viirutatud pindadele liimi U- kujuliseks painutatud ristkülikud (b).

Rattateljed (c) liimi pliatsi ümber torudeks. Tõmba pliats välja ja pista teljed vankri all olevatest kinnituseosadest (b) läbi. Rattad liimi papile ja seejärel telgede otsa. Nüüd on vanker valmis.

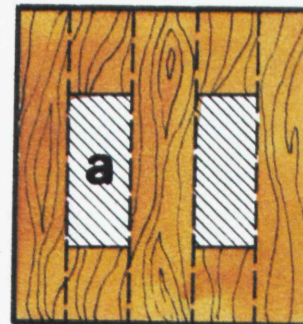
Murra hobuse pooled üles ja liimi seljast ja peast kokku. Pane look hobusele kaela, nagu joonisel näed, ja liimi aisad eest kokku. Kinnita aisad vankri rataste külge nööpnõeltega. Ja võidki asuda suvisel heinaveole.

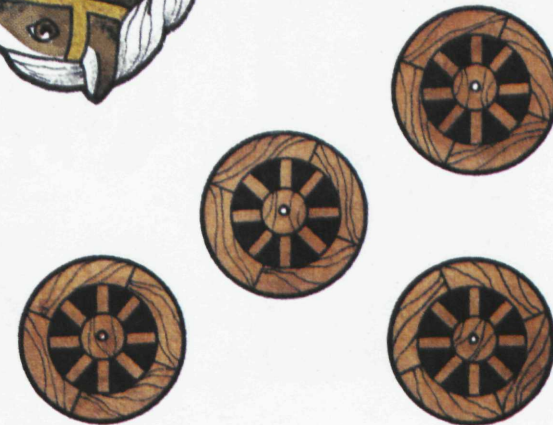
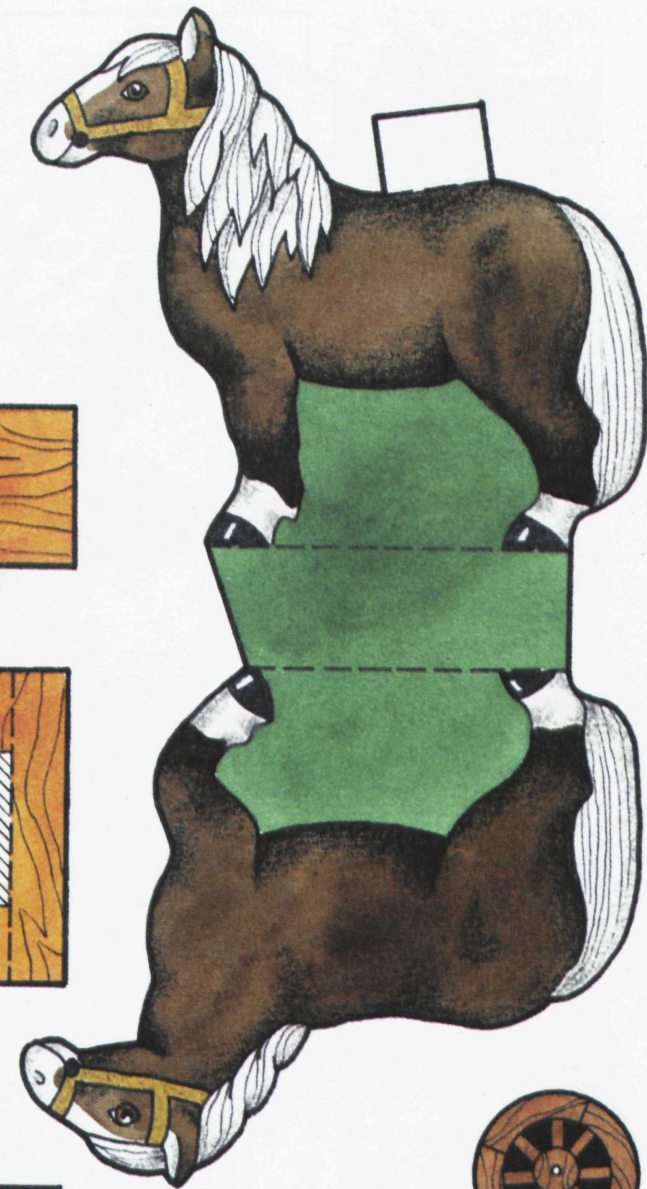
b

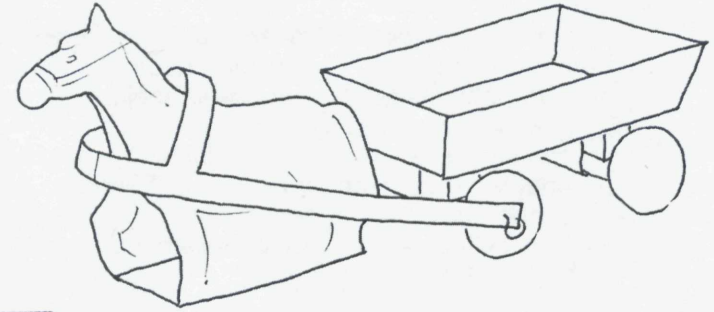
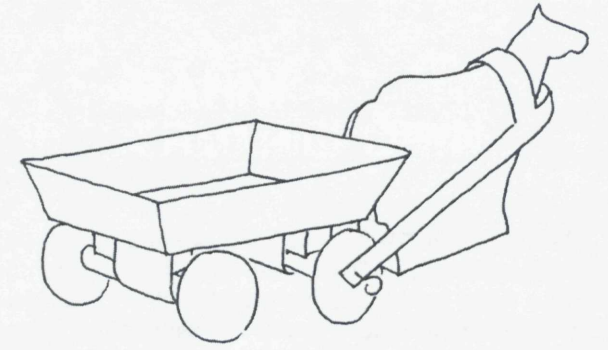
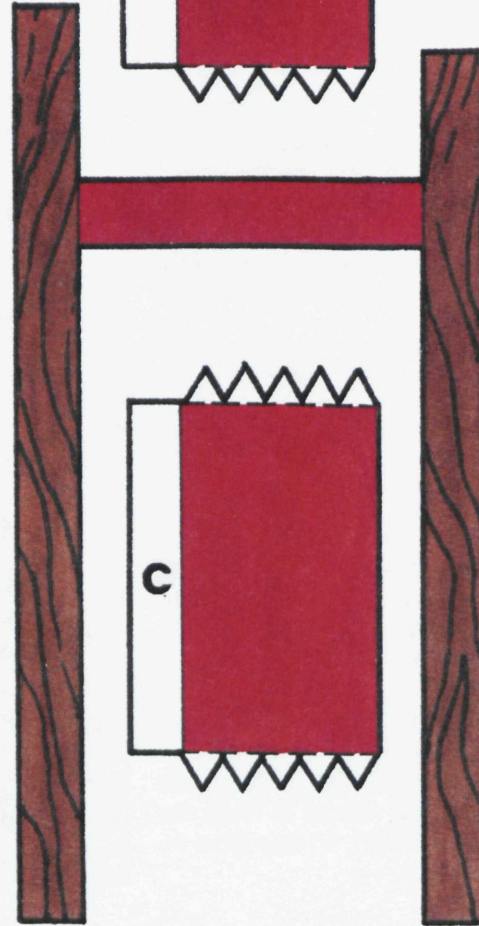
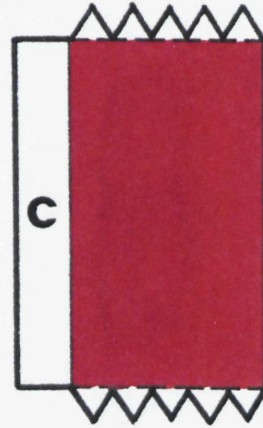
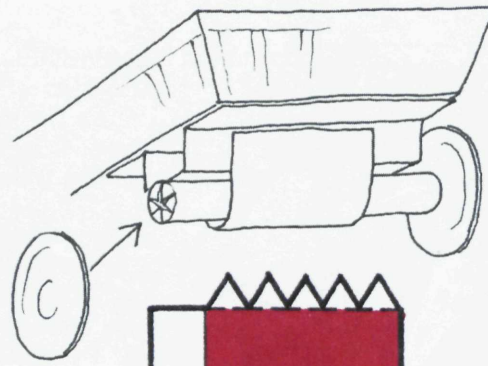
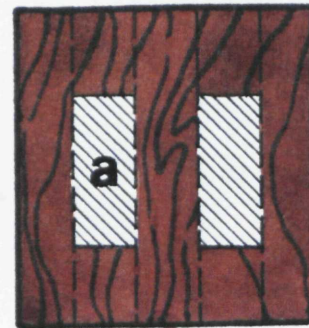
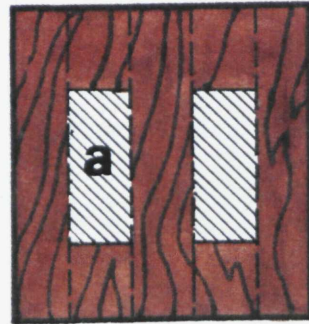
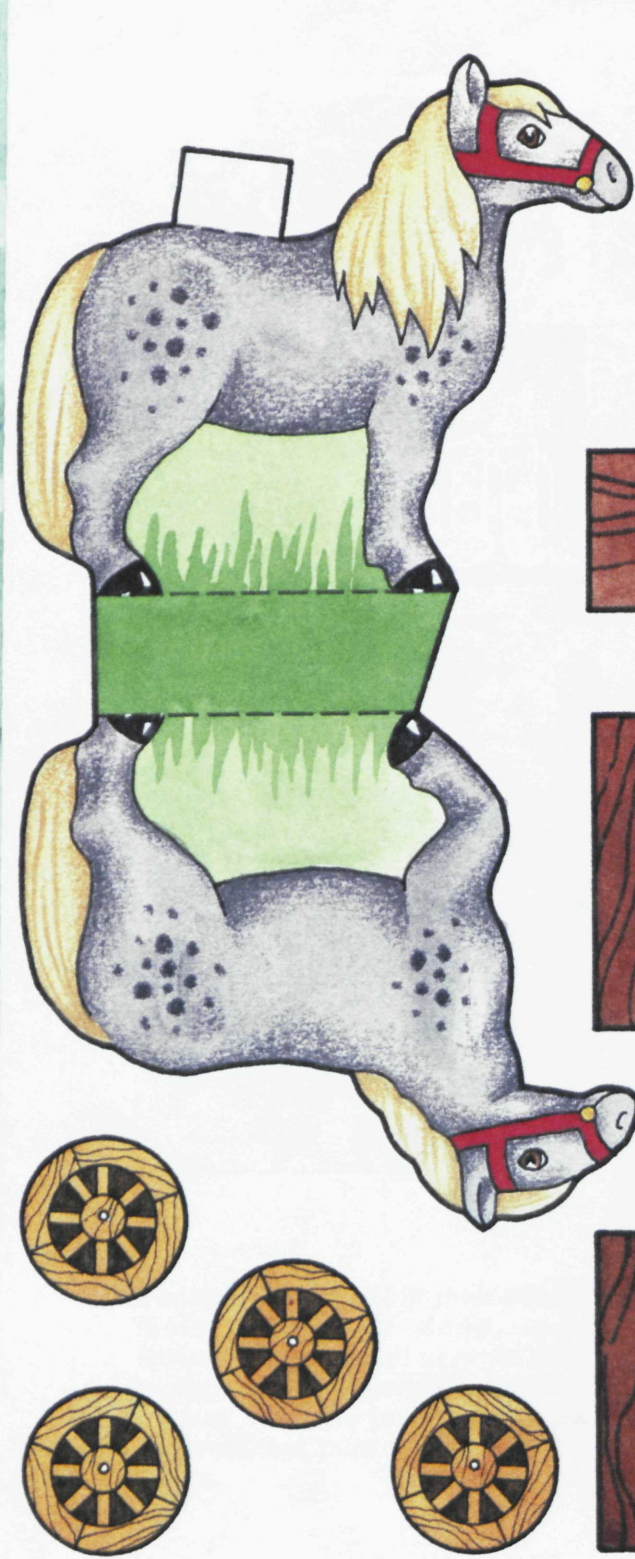

a

a

KIRJUTA LILLE-
NIMED NOOLEGA
NÄIDATUD SUUNAS
RUUTUDESSE! ÜHISED
RUUDUD TÄHENDA-
VAD SARNAST-
NIMEPOOLT.

VÄRVID AITAVAD SIND!

PILTDEL OLEVAID SÕNU LIITES
SAAD RUUTUDESSE LILLE-
NIMED. MILLISED NEED
ON SÕN ? TÕMBA ÕIGENI
ÜLALOLEVATE
TÄRGI!

 + =
 + =
 + =
 =
 =
 + =
 + =

Joonistanud HELI VEIGEL

Asutatud jaanuaris 1960
ilmub kord kuus

Toimetuse address:
Pärnu mnt 67a
10134 Tallinn

Peatoimetaja
ELJU SILD
tel 6 463 698
Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP
tel 6 463 697
Kunstiline toimetaja
PRIIT REA
tel 6 463 697

Printall
Tatari 64
10134 Tallinn

ESIKAANE
JONISTAS
PRIIT
REA

HALLHAIGUR

TUTTPÜTT

MUSTRÄHN

Joonistanud REET REA

PÖLDLÕOKE

MERISKI

KALAKAJAKAS

